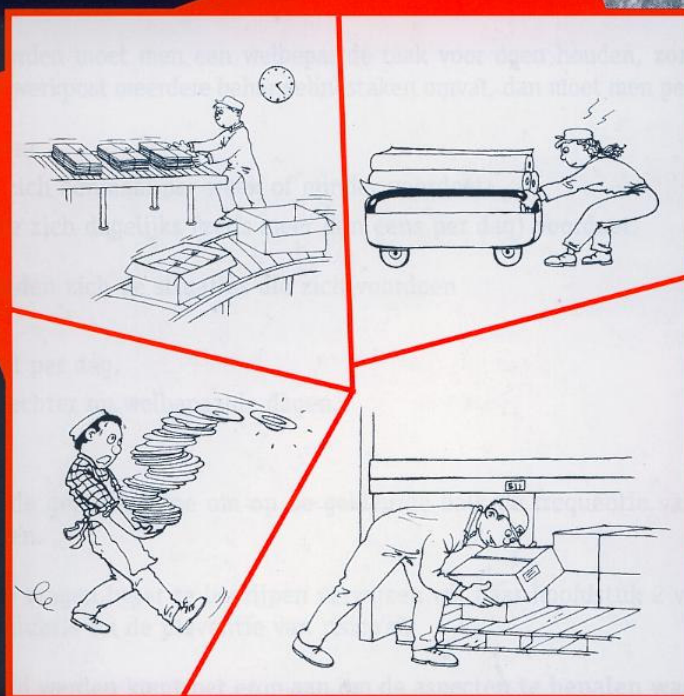

FIFARIM

Commissariaat-generaal
voor de bevordering van de arbeid

Met de steun van de Europese Commissie

**Identificatiefiche
van risicofactoren
bij manuele
behandeling.**

GEBRUIKSAANWIJZING

De FIFARIM steekkaart heeft tot doel uw aandacht te vestigen op de aspecten die bij een behandelingssituatie kunnen bijdragen tot het scheppen van een risico :

- De houdingen die aangenomen worden tijdens de behandeling (item 1-6);
- Het voorwerp of de behandelde last (item 7-13);
- De eigenschappen van enkele bijzondere taken, zoals het transport, het duwen of trekken van een last (item 14-20);
- De invloed van de werkomgeving (item 21-22) en de arbeidsorganisatie (item 23-36).

Deze steekkaart bevat 26 vragen op dewelke u kunt antwoorden door een kruisje te plaatsen op de gekleurde balk tussen ZELDEN en DIKWIJLS.

Om deze vragen te beantwoorden moet men een welbepaalde taak voor ogen houden, **zoals deze in de werkelijkheid wordt uitgevoerd**. Indien de werkpost meerdere behandelingstaken omvat, dan moet men per taak een steekkaart invullen.

In de gekleurde balk betekent

- ZELDEN, een situatie die zich éénmaal per week of minder voordoet;
- DIKWIJLS, een situatie die zich dagelijks (zelfs meer dan eens per dag) voordoet.

Tussen deze extremen bevinden zich de situaties die zich voordoen

- Enkele malen per week,
- Maximaal één of tweemaal per dag,
- Meerdere malen per dag, echter op welbepaalde dagen,
- Enz.

In deze gevallen komt het de gebruiker toe om op de gekleurde balk de frequentie van het risico voor de beoogde arbeidssituatie aan te stippen.

Om de draagwijdte van deze vragen beter te begrijpen verwijzen wij naar hoofdstuk 2 van "Manueel behandelen van lasten: een gids voor de evaluatie en de preventie van risico's".

Nadat alle vragen beantwoord werden komt het erop aan om de aspecten **te bepalen waarbij prioritair actie vereist is omwille** van de frequentie of de ernst en daarbij middelen voor te stellen voor het uitschakelen of verminderen van de risico's.

Om u behulpzaam te zijn bij de bepaling van de prioriteiten en de voor te stellen oplossingen, **kunt u een synthese invullen**. Deze samenvatting kan individueel of in groep worden opgesteld, na confrontatie en beantwoording binnen de ploeg.

Naam van de observator : Datum van de observatie :

Ontlede taak :

Werkplek :

Aard van de last :

.....

De houdingen

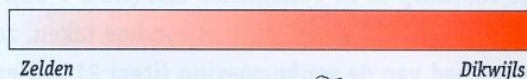
1

Is de romp naar voor gebogen (buiging van meer dan 45°) ?

2

Zijn de armen geheven boven het niveau van de schouders ?

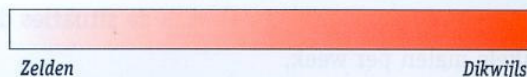
3

Moeten de schouders gedraaid worden of moet men zich buigen met draaiende schouders ?

4

Moet men de romp zijdelings buigen om een voorwerp met één hand te behandelen ?

5

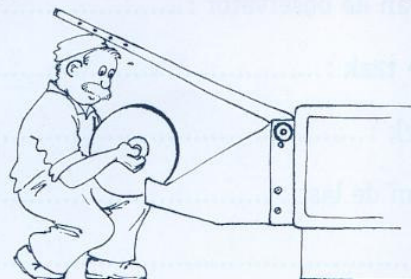
Moet men de armen ver voorwaarts strekken (op meer dan 40 cm) om de last te grijpen ?

6

Moet de behandeling gebeuren in een hinderlijke houding ?

- Op de knieën • gehurkt
- in labiel evenwicht.

De last-het voorwerp

- 7** Bedraagt het gewicht van de last van het voorwerp meer dan
- 25 kg voor mannen in staande houding ?
 - 15 kg voor vrouwen in staande houding ?
 - 4,5 kg in zithouding ?

Zelden Dikwijls

- 8** Zijn het voorwerp of de verpakking breekbaar, onstabiel, onregelmatig ?

Zelden Dikwijls

- 9** Neemt de last veel plaats in ?

Zelden Dikwijls

- 10** Kan het volume van het voorwerp leiden tot een verkeerde inschatting van het gewicht ?
Is het (benaderende) gewicht gekend ?

Zelden Dikwijls

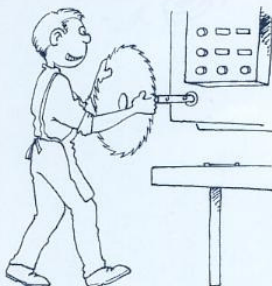
- 11** Is de last moeilijk te vatten ?

Zelden Dikwijls

- 12** Bezit het voorwerp hoeken en/of snedige kanten, een ruw oppervlak ?

Zelden Dikwijls

- 13** Is het voorwerp zeer warm, zeer koud of zeer vuil ?

Zelden Dikwijls

- 14** Wordt het transport uitgevoerd
over een afstand van
- meer dan 2 m
(in geval van repetitieve
behandeling) ?
 - meer dan 10 m
(in andere omstandigheden) ?

Zelden Dikwijls

- 15** Is het zo dat de taak
inhoudt hoogteverschillen
te overschrijden
(treden, trappen,
hellende vlakken...) ?

Zelden Dikwijls

- 16** Zijn er hindernissen
en/of oneffenheden
op het af te leggen parcours ?

Zelden Dikwijls

De taak : duwen of trekken (rolwagen, trolley,...)

17

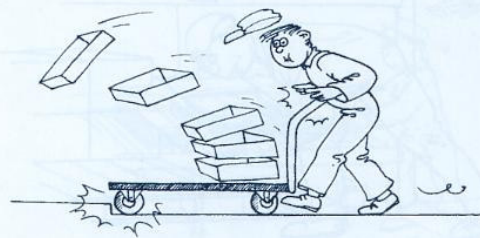
Is het gewicht van de last hoger dan

- 600 kg voor een transpalet ?
- 300 kg voor een rolwagen ?

18

Zijn er in de vloer gaten, oneffenheden of niveauverschillen ?

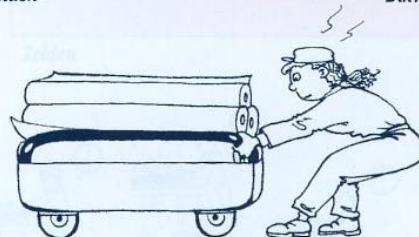
19

Is het toestel in slechte staat ?
(beschadigde of vervuilde wielen of kogellagers)

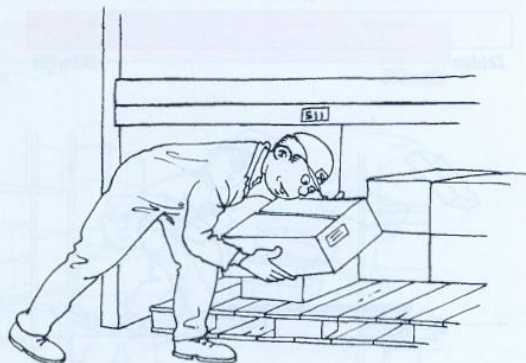
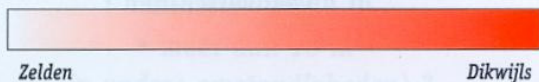
20

Is het toestel uitgerust met handvaten die op niet passende hoogte en niet regelbaar zijn aangebracht met betrekking tot de aard van de te leveren inspanning ?

De omgeving

21 Is de voorziene ruimte om de
behandeling uit te voeren
onvoldoende of overvol
voorwerpen ?

22 Is de fysische omgeving
bijzonder belemmerend ?
(Bijvoorbeeld omwille van het klimaat, de
verlichting, het geluid of de aanwezige stof)

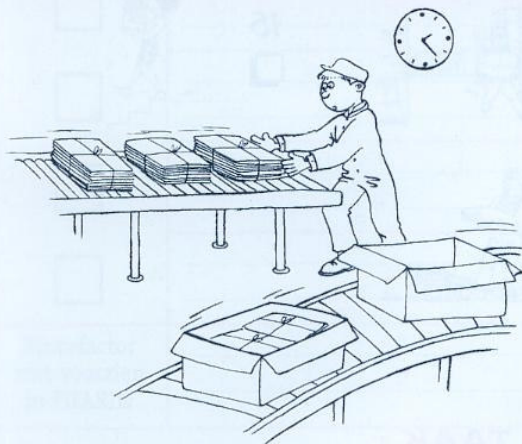

De arbeidsorganisatie

23

Wordt door de machine
of het productieproces
een tijdslimiet opgelegd ?

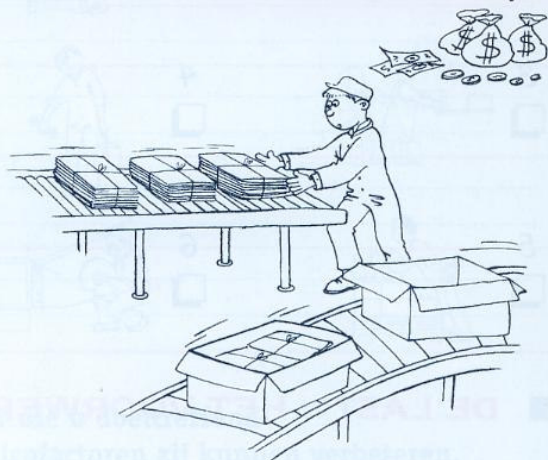
Zelden Dikwijls

24

Is er aansporing
tot productiviteit ?

Zelden Dikwijls

25

Moeten dikwijls
taken "dringend"
worden uitgevoerd ?

Zelden Dikwijls

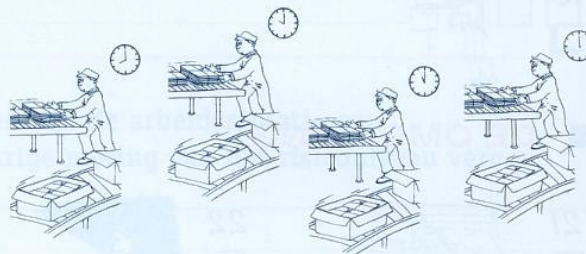

26

Is de behandelingstaak

- repetitief, monotoon ?
- frequent (meer dan eens elke 5 minuten
of meer dan 12 maal per uur) ?
- ononderbroken (meer dan één uur
zonder onderbreking) ?

Zelden Dikwijls

SYNTHESE

Bij het nadenken over de vragen die u komt te beantwoorden, omcirkel minimum EEN en maximum VIER risicofactoren waarvan u meent dat deze prioritair moeten behandeld worden omwille van hun frequentie en/of hun ernst.

DE HOUDINGEN

1
☐

2
☐

3
☐

4
☐

5
☐

6
☐

DE LAST : HET VOORWERP

7
☐

8
☐

9
☐

10
☐

11
☐

12
☐

13
☐

DE OMGEVING

21
☐

22
☐

DE TAAK : TRANSPORT VAN LASTEN

14
☐

15
☐

16
☐

DE TAAK : DUWEN OF TREKKEN

17
☐

18
☐

19
☐

20
☐

DE ORGANISATIE

23
☐

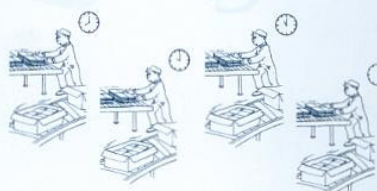
24
☐

25
☐

26
☐

Prioriteiten en preventiemiddelen bepalen

Duid de risicofactoren aan waarbij prioritair dient te worden ingegrepen en beschrijf bondig de oorzaken van deze problemen

Referentie nummer van FIFARIM	De oorzaken van de problemen die u indentificeerde
☐	
☐	
☐	
☐	
Risicofactor niet voorzien in FIFARIM	

Stel enkele preventiemiddelen voor die u doeltreffend en verwezenlijkbaar lijken en duidt aan welke risicofactoren zij kunnen verbeteren.

Preventiemiddelen	Referentie nummer van FIFARIM
	☐ ☐ ☐
	☐ ☐ ☐
	☐ ☐ ☐
	☐ ☐ ☐
	☐ ☐ ☐

Duid hier aan indien bepaalde aspecten van de arbeidssituatie een meer grondige ontleding en/of een meer nauwkeurige meting van het risiconiveau vergen.

--

FIFARIM is een inlassing in de brochure
"Manueel behandelen van lasten:
gids voor de evaluatie en de preventie van
risico's".

Deze brochure kan gratis bekomen worden :

- Telefonisch op het nummer 02 233.42.11

- Schriftelijk bij:

Commissariaat generaal voor de
bevordering van de arbeid

Belliardstraat 51

1040 Brussel

Fax: 02 233.42.36

Deze brochure werd uitgewerkt door een team van de Dienst Gezondheid bij de
Arbeid en Gezondheidsopvoeding van de Universiteit te Luik samengesteld uit:

Professor Ph. MAIRIAUX, arbeidsgeneesheer en ergonoom, en

J. Ph. DEMARET, kinesitherapeut en opleidingsdeskundige;

S. FREYENS, illustratrice;

D. MASSET, kinesitherapeut en ergonoom ;

Ch. VANDOORNE, deskundige in gezondheidsopvoeding.

Wettelijk Depot D/2001/1205/12

Uitgave : Brussel, Commissariaat-generaal voor de bevordering van de arbeid,
maart 1998.

Druk : Artigraph - Tel. 04 370 94 94 - Fax 04 362 27 87